

МКРТЧЯН ЛЕВОН АЛЬБЕРТОВИЧ

соискатель

г. Ленинакан (Гюмри), Арм.ССР, 01 марта, 1987г.

Тел. : (093) 039-637, (095) 039-637

E-mail: levoncultur@gmail.com

ОБРАЗОВАНИЕ :

1994-2004гг.

Гюмрийская средняя школа N 10 имени А. Петросяна.

2008-2012гг.

Ереванский государственный университет, факультет истории (диплом АВ N 138460 степень бакалавра).

2000-2003гг.

Ереванский государственный университет, факультет истории (диплом АМ N 044137 степень магистра).

УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ:

2017 г.

соискатель

Институт археологии и этнографии НАН РА; диссертация на тему: «Башнеобразные сооружения бронзово-железной эпохи Армении. Находится в стадии разработки.

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ :

2013 -2014 гг.

Эксперт в агентстве по охране памятников и истории при аппарате Министерства культуры РА,

2014-2017 гг.

Младший научный сотрудник в отделе по археологии в ГНКО “Центр исследования историко-культурного наследия” при Министерстве культуры РА,

2019 г.

Заведующий в историко-археологическом музей-заповеднике «Мецамор»,

2019 г. – по настоящее время

Главный специалист в ГНКО “Служба по охране исторической среды и историко-культурных музеев-заповедников”.

2023 г. – по настоящее время

Младший научный сотрудник Ширакского центра арменоведческих исследований НАН РА.

ОБЛАСТЬ НАУЧНЫХ ИНТЕРЕСОВ:

Ландшафтная археология, цифровая археология.

НАУЧНЫЕ ПУБЛИКАЦИИ:

1 монография, 29 научных статьи.

ЗНАНИЕ ЯЗЫКОВ:

Армянский, русский, английский.

ИЗДАННЫЕ РАБОТЫ:

МОНОГРАФИИ

1. Սարգսյան Գ., Գնունի Ա., Մկրտչյան Լ., Արցախի Հանրապետության Քաղաքադի ամբոցները, Եր., «Նոանե» հրատ., 2023, էջ 234:

РАЗДЕЛ В МОНОГРАФИЯХ

1. Մկրտչյան Լ., Վիշապաքար հուշարձաններն արխիվներում, Վիշապ քարակոթողները, Երևան, 2015, էջ 258-268: <https://www.academia.edu/34971973/%D5%8E%D5%AB%D5%B7%D5%A1%D5%BA%D5%A1%D6%84%D5%A1%D6%80%D5%B0%D5%B8%D6%82%D5%B7%D5%A1%D6%80%D5%B1%D5%A1%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%B6%D5%A1%D6%80%D5%AD%D5%AB%D5%BE%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%B8%D6%82%D5%B4>
2. Մկրտչյան Լ., Ավետիսյան Հ., Գնունի Ա., Սարգսյան Գ., Սյունիքի սրբազան լանդշաֆտի հուշարձանները պետական պահոցներում, Բրոնզ-Երկաթեդարյան Սյունիքի սրբազան լանդշաֆտը, Հնագիտական հետազոտություններ, Երևան 2015, էջ 131-144: <https://www.academia.edu/34974634/%D4%B2%D5%90%D5%88%D5%86%D4%B6%D4%B5%D5%90%D4%BF%D4%B1%D4%B9%D4%B5%D4%B4%D4%B1%D5%90%D5%85%D4%B1%D5%86%D5%8D%D5%85%D5%88%D5%92%D5%86%D4%BB%D5%94%D4%BB%D5%8D%D5%90%D4%B2%D4%B1%D4%B6%D4%B1%D5%86%D4%BC%D4%B1%D5%86%D4%B4%D5%87%D4%B1%D5%96%D5%8F%D4%B8%D5%80%D5%86%D4%B1%D4%B3%D4%BB%D5%8F%D4%B1%D4%BF%D4%B1%D5%86%D5%80%D4%B5%D5%8F%D4%B1%D4%B6%D5%88%D5%8F%D5%88%D5%92%D4%B9%D5%85%D5%88%D5%92%D5%86%D5%86%D4%B5%D5%90>

НАУЧНЫЕ СТАТЬИ

3. Մկրտչյան Լ., Նորահայտ քարե գլուխ Կարմիր բլուր հնավայրից, Պատմա-բանասիրական հանդես, (2016) № 1 էջ 179-182: <https://www.academia.edu/34974695/%D5%86%D5%88%D5%90%D4%B1%D5%80%D4%B1%D5%85%D5%8F%D5%94%D4%B1%D5%90%D4%B5%D4%B3%D4%BC%D5%88%D5%92%D4%BD%D4%BF%D4%B1%D5%90%D5%84%D4%BB%D5%90%D4%B2%D4%BC%D5%88%D5%92%D5%90%D5%80%D5%86%D4%B1%D5%8E%D4%B1%D5%85%D5%90%D4%BB%D5%91>
4. Մկրտչյան Լ., Կենդանակերպ պատկերով քառանիստ կոթող Ուջանից, «Էջմիածին» 2017, մարտ, էջ 167-170: <https://www.academia.edu/34974757/%D4%BF%D4%B5%D5%86%D4%B4%D4%B1%D5%86%D4%B1%D4%BF%D4%B5%D5%90%D5%8A%D5%8A%D4%B1%D5%8F%D4%BF%D4%B5%D5%90%D5%88%D5%8E%D5%94%D4%B1%D5%8C%D4%B1%D5%86%D4%BB%D5%8D%D5%8F%D4%BF%D5%88%D4%B9%D5%88%D5%82%D5%88%D5%92%D5%8B%D4%B1%D5%86%D4%BB%D5%91>
5. Մկրտչյան Լ., Հին Երևանի աշտարակատիպ կառույցները, «Խոսքով Կոտակից մինչև Կարո Ղաֆադարյան» Ձեկուցումների հիմնադրույթներ, Երևան, 2017, էջ 66-68: <https://www.academia.edu/36390910/%D5%80%D4%BB%D5%86%D4%B5%D5%90%D4%B5%D5%8E%D4%B1%D5%86%D4%BB%D4%B1%D5%87%D5%8F%D4%B1%D5%90%D4%B1%D4%BF%D4%B1%D5%8F%D4%BB%D5%8A%D4%BF%D4%B1%D5%8C%D5%88%D5%92%D5%85%D5%8E%D5%86%D4%B5%D5%90%D4%B8>
6. Ավետիսյան Հ., Գնունի Ա., Բորիսյան Ա., Մկրտչյան Լ., Սարգսյան Գ., Բրոնզ-Երկաթեդարյան Հայաստանի դամբարանադաշտերի տարածական և կառուցվածքային առանձնահատկությունները. Նախնական դիտարկումներ, «Հայագիտության հարցեր» 2017, N 2, էջ 160-176: <https://www.academia.edu/34974818/%D4%B2%D5%90%D5%88%D5%86%D4%B6%D4%B5%D5%90%D4%BF%D4%B1%D4%B9%D4%B5%D4%B4%D4%B5%D5%86%D4%B1%D5%86%D4%B1%D5%85%D5%8F%D5%88%D5%92%D4%B9%D5%85%D5%88%D5%92%D5%86%D5%86%D4%B5%D5%90>

[B1%D5%90%D5%85%D4%B1%D5%86 %D5%80%D4%B1%D5%85%D4%B1%D5%8D%D5%8F%D4%B1%D5%86%D4%BB %D4%B4%D4%B1%D5%84%D4%B2%D4%B1%D5%90%D4%B1%D5%86%D4%B1%D4%B4%D4%B1%D5%87%D5%8F%D4%B5%D5%90%D4%BB %D5%8F%D4%B1%D5%90%D4%B1%D4%BE%D4%B1%D4%BF%D4%B1%D5%86 %D4%B5%D5%8E %D4%BF%D4%B1%D5%8C%D5%88%D5%92%D5%91%D5%8E%D4%B1%D4%BE%D5%94%D4%B1%D5%85%D4%BB%D5%86 %D4%B1%D5%8C%D4%B1%D5%86%D5%81%D5%86%D4%B1%D5%80%D4%B1%D5%8F%D4%BF%D5%88%D5%92%D4%B9%D5%85%D5%88%D5%92%D5%86%D5%86%D4%B5%D5%90%D4%B8 %D5%86%D4%BD%D5%86%D4%B1%D4%BF%D4%B1%D5%86 %D4%B4%D4%BB%D5%8F%D4%B1%D5%90%D4%BF%D5%88%D5%92%D5%84%D5%86%D4%B5%D5%90](https://www.academia.edu/35103926/%D4%B1%D6%80%D5%A4%D5%A1%D6%80%D4%B4%D5%A1%D5%BE%D5%AB%D5%A9%D5%A1%D5%BC%D5%A1%D5%BD%D5%BA%D5%A5%D5%AC%D5%A5%D6%82%D5%AB%D6%80%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B6%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%86%D5%81%D5%86%D4%B1%D5%80%D4%B1%D5%8F%D4%BF%D5%88%D5%92%D4%B9%D5%85%D5%88%D5%92%D5%86%D5%86%D4%B5%D5%90%D4%B8%D5%86%D4%BD%D5%86%D4%B1%D4%BF%D4%B1%D5%86%D4%B4%D4%BB%D5%8F%D4%B1%D5%90%D4%BF%D5%88%D5%92%D5%84%D5%86%D4%B5%D5%90)

7. Մկրտչյան Լ., «Արդար Դավիթ». Առասպել և իրականություն, «Էջմիածին» 2017, հուլիս, էջ 111-116: [https://www.academia.edu/35103926/ %D4%B1%D6%80%D5%A4%D5%A1 %D6%80 %D4%B4%D5%A1%D5%BE%D5%AB%D5%A9 %D5%A1%D5%BC%D5%A1%D5%BD%D5%BA%D5%A5%D5%AC %D5%A5%D6%82 %D5%AB%D6%80%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B6%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6](https://www.academia.edu/35103926/%D4%B1%D6%80%D5%A4%D5%A1%D6%80%D4%B4%D5%A1%D5%BE%D5%AB%D5%A9%D5%A1%D5%BC%D5%A1%D5%BD%D5%BA%D5%A5%D5%AC%D5%A5%D6%82%D5%AB%D6%80%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B6%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%86%D5%81%D5%86%D4%B1%D5%80%D4%B1%D5%8F%D4%BF%D5%88%D5%92%D4%B9%D5%85%D5%88%D5%92%D5%86%D5%86%D4%B5%D5%90%D4%B8%D5%86%D4%BD%D5%86%D4%B1%D4%BF%D4%B1%D5%86%D4%B4%D4%BB%D5%8F%D4%B1%D5%90%D4%BF%D5%88%D5%92%D5%84%D5%86%D4%B5%D5%90)
8. Ա. Թադևոսյան, Ա. Գնունի, Մկրտչյան Լ. , Շրեշ բլուր, (համատեղ), «Մեծամորյան ընթերցումներ» I (Գիտական հոդվածների ժողովածու), Երևան, 2017, էջ 25-38: <https://www.academia.edu/35103951/%D5%87%D6%80%D5%A5%D5%B7 %D4%B2%D5%AC%D5%B8%D6%82%D6%80>
9. Մկրտչյան Լ., Հայաստանի բրոնզ-երկաթեդարյան աշտարակատիպ կառույցները, «Մեծամորյան ընթերցումներ» I (Գիտական հոդվածների ժողովածու), Երևան, 2017, էջ 298-317: <https://www.academia.edu/35104187/%D5%80%D5%A1%D5%B5%D5%A1%D5%BD%D5%BF%D5%A1%D5%B6%D5%AB %D5%A2%D6%80%D5%B8%D5%B6%D5%A6 %D5%A5%D6%80%D5%AF%D5%A1%D5%A9%D5%A5%D5%A4%D5%A1%D6%80%D5%B5%D5%A1%D5%B6 %D5%A1%D5%B7%D5%BF%D5%A1%D6%80%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%BF%D5%AB%D5%BA %D5%AF%D5%A1%D5%BC%D5%B8%D6%82%D5%B5%D6%81%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%A8>
10. Аветисян Г., Гнуни А., Мкртчян Л., Бобохян А., Опыт археологической типологизации некоторых памятников связанных с функцией перехода эпохи бронзы и железа в Закавказье, Списание Эпохи/The Journal Epoch [Epochs] Том /Volume XXV (2017), Книжка / Issue 2, стр. 316-332. https://www.academia.edu/35482264/AN_ATTEMPT_AT_ARCHEOLOGICAL TYPOLOGIZATION OF SOME MONUMENTS CONNECTED WITH THE FUNCTION OF TRANSITION FROM THE BRONZE TO THE IRON AGE IN THE TRANSCAUCASIA
11. Մկրտչյան Լ., Նորահայտ աշտարակատիպ կառույցներ Արագածոտնի մարզում, «Արագածի թիկունքում» Հնագիտական հետազոտություններ նվիրված Տ. Խաչատրյանի հիշատակին, Երևան 2018, էջ 69-77: https://www.academia.edu/36074758/NEW_TO_WER_SHAPED_CONSTRUCTIONS_IN_THE_ARAGATSOTN_REGION
12. Մկրտչյան Լ., Պեղումներ Լճաշենի միջնաբերդում, Հուշարձան Տարեգիրք, ԺԲ-ԺԳ, 2017-2018, 255-260: https://www.academia.edu/37653224/%D4%BC%D5%B3%D5%A1%D5%B7%D5%A5%D5%B6_pdf
13. Մկրտչյան Լ., Միջնադարյան հնձան Գառնիում, Հուշարձան Տարեգիրք, ԺԲ-ԺԳ, 2017-2018, 261-264: https://www.academia.edu/37653202/%D4%B3%D5%A1%D5%BC%D5%B6%D5%AB_pdf

14. Մկրտչյան Լ., Դանիելյան Հ., Կիկլոսյան ամբոցներ և աշտարակներ, «Հայաստանը ծանոթ և անծանոթ» հանրագիտարան, Երևան 2018, էջ 84-85:
15. Մկրտչյան Լ., Հայաստանի Հանրապետության տարածքի աշտարակատիպ հուշարձանների հաշվառումը և բնութագիրը, «Հայագիտության հարցեր» 2018, N 3, էջ 108-119: https://www.academia.edu/38453623/%D5%80%D4%B1%D5%85%D4%B1%D5%8D%D5%8F%D4%B1%D5%86%D4%BB_%D5%80%D4%B1%D5%86%D5%90%D4%B1%D5%8A%D4%B5%D5%8F%D5%88%D5%92%D4%B9%D5%85%D4%B1%D5%86_%D5%8F%D4%B1%D5%90%D4%B1%D4%BE%D5%94%D4%BB_%D4%B1%D5%87%D5%8F%D4%B1%D5%90%D4%B1%D4%BF%D4%B1%D5%8F%D4%BB%D5%8A_%D5%80%D5%88%D5%92%D5%87%D4%B1%D5%90%D5%81%D4%B1%D5%86%D5%86%D4%B5%D5%90%D4%BB_%D5%80%D4%B1%D5%87%D5%8E%D4%B1%D5%8C%D5%88%D5%92%D5%84%D4%B8_%D4%B5%D5%8E_%D4%B2%D5%86%D5%88%D5%92%D4%B9%D4%B1%D4%B3%D4%BB%D5%90%D4%B8
16. Մկրտչյան Լ., Հայաստանի աշտարակատիպ շինությունների ուսումնասիրության պատմությունից, Լրաբեր հասարակական գիտությունների N 3, 2018 թ. էջ 357-365: https://www.academia.edu/38453647/%D5%80%D5%A1%D5%B5%D5%A1%D5%BD%D5%BF%D5%A1%D5%B6%D5%AB_%D5%A1%D5%B7%D5%BF%D5%A1%D6%80%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%BF%D5%AB%D5%BA_%D5%B7%D5%AB%D5%B6%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%AB_%D5%B8%D6%82%D5%BD%D5%B8%D6%82%D5%B4%D5%B6%D5%A1%D5%BD%D5%AB%D6%80%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%A1%D5%B6_%D5%BA%D5%A1%D5%BF%D5%B4%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%AB%D6%81
17. Ավետիսյան Հ., Գնունի Ա., Բոբոխյան Ա., Մկրտչյան Լ., Ավետիսյան Ն., Լանդշաֆտի հնագիտական ուսումնասիրության առանձնահատկությունները, «Պատմություն և մշակույթ» հանդես, 2019, N1, էջ 95-106: http://publications.y-su.am/wp-content/uploads/2019/06/12H_Avetisyan.pdf
18. Մկրտչյան Լ., Վարդանյան Բ., Տիրաշենի մշակութային լանդշաֆտը. Նախնական դիտարկումներ, ՇՀՀԿ «Գիտական աշխատություններ», 2019, էջ 194-202: https://www.academia.edu/41639192/%D5%8F%D5%AB%D6%80%D5%A1%D5%B7%D5%A5%D5%B6%D5%AB_%D5%B4%D5%B7%D5%A1%D5%AF%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%A1%D5%B5%D5%AB%D5%B6_%D5%AC%D5%A1%D5%B6%D5%A4%D5%B7%D5%A1%D6%86%D5%BF%D5%A8_%D5%B6%D5%A1%D5%AD%D5%B6%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B6_%D5%A4%D5%AB%D5%BF%D5%A1%D6%80%D5%AF%D5%B8%D6%82%D5%B4%D5%B6%D5%A5%D6%80 [The Cultural Landscape of Tirashen Preliminary Study In Arm Russian and English summary](#)
19. Մկրտչյան Լ., Արագածի հարավային ստորոտի աշտարակատիպ կառույցները և վիշապաքարերին նրա առնչության հարցը, Վիշապը հեքիաթի և իրականության սահմանին, Երևան 2019, էջ 638-645:
20. Avetisyan H., Gnuni A., Mkrtchyan L., Bobokhyan A., COMPUTER MODELING IN ARCHAEOLOGY: THE CASE OF BRONZE AND IRON AGE MONUMENTAL CONSTRUCTIONS OF ARMENIA, Բանբեր Արեվելագիտության ինստիտուտի, Հատոր I (XXXIV), Համար 1, էջ 10-22, Երևան 2021, էջ 10-22: https://www.academia.edu/61805622/COMPUTER_MODELING_IN_ARCHAEOLOGY_THE_CASE_OF_BRONZE_AND_IRON_AGE_MONUMENTAL_CONSTRUCTIONS_OF_ARMENIA

21. Avetisyan H., Gnuni A., Bobokhyan A., Sargsyan G., Mkrtchyan L., Davtyan A., Archaeological Landscapes of Al Lakes, Archaeology of Armenia in Regional Context. Proceedings of the International Conference dedicated to the 60th Anniversary of the Institute of Archaeology and Ethnography Held on July 9-11, 2019 in Yerevan, Yerevan 2021, pp 201-214. https://www.academia.edu/61806138/Archaeological_Landscapes_of_Al_Lakes
22. Ավետիսյան Հ., Գնունի Ա., Բոբոխյան Ա., Մկրտչյան Լ., Դանիելյան Հ., Սարգսյան Գ., Արտավան և Գոմք գյուղերի հնագիտական լանդշաֆտը, Վայոց ձոր. Պատմամշակութային ժառանգության դրվագներ 2021, Դալայան Տ. (խմբ.), Երևան, ՀԱԻ հրատ., 2021, էջ 208-222:
23. Վարդանյան Բ. , Մկրտչյան Լ., Լեռնակերտի բրոնզ-երկաթիդարյան հուշարձանների մոդելավորումը, ԳԱԱ ՇՀՀԿ «Գիտական աշխատություններ», 2021, N 3, էջ 21-32: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/3/03%20%D5%8E%D5%A1%D6%80%D5%A4%D5%A1%D5%B6%D5%B5%D5%A1%D5%B6%20%D4%B2.,%20%D5%84%D5%AF%D6%80%D5%BF%D5%B9%D5%B5%D5%A1%D5%B6%20%D4%BC..pdf>
24. Ավետիսյան Հ, Գնունի Ա, Բոբոխյան Ա, Սարգսյան Գ, Մկրտչյան Լ, Դանիելյան Հ., Հայացք բարձր լեռներից. Հնագիտական հետազոտություններ Գեղարքունիք-Արցախ սահմանային գոտում (համատեղ), Ծովային Հայաստան Ուղուրի-Էթիունի երկրի հնագիտական ժառանգությունը: ՀՀ ԳԱԱ, հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Երևանի քաղաքապետարանի «Էրեբունի» պատմահնագիտական արգելոց-թանգարան, Քոթսենի անվան հնագիտության ինստիտուտ, Կալիֆորնիայի համալսարան, Լոս Անջելես, հնագիտության եվ ազգագրության ինստիտուտի հրատ., Երևան 2022, էջ 108-124: https://www.academia.edu/92306725/A_VIEW_FROM_HIGH_MOUNTAINS_ARCHAEOLOGICAL_STUDIES_ON_THE_BORDERLINE_GEGHARKUNIK_ARTSAKH
25. Գրիգորյան Ա., Մկրտչյան Լ., Դանիելյան Հ., Արտանիշ թերակղզու և շրջակայքի հնագիտական հուշարձանները. ճշգրտումներ արխիվային տվյալների և նոր հետախուզական աշխատանքների լույսի ներքո, Ծովային Հայաստան Ուղուրի-Էթիունի երկրի հնագիտական ժառանգությունը: ՀՀ ԳԱԱ, հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Երևանի քաղաքապետարանի «Էրեբունի» պատմահնագիտական արգելոց-թանգարան, Քոթսենի անվան հնագիտության ինստիտուտ, Կալիֆորնիայի համալսարան, Լոս Անջելես, հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի հրատ., Երևան 2022, էջ 418-431: <https://www.academia.edu/92692917/Artanish>
26. Ծերեթյան Կ., Մանասերյան Ն., Մկրտչյան Լ., Սանամյան Հ., Սիմոնյան Հ., Լճաշենի քաղաքատեղիի կենտրոնական միջնաբերդի պեղումների հիմնական արդյունքները, Ծովային Հայաստան Ուղուրի-Էթիունի երկրի հնագիտական ժառանգությունը: ՀՀ ԳԱԱ, հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Երևանի քաղաքապետարանի «Էրեբունի» պատմահնագիտական արգելոց-թանգարան, Քոթսենի անվան հնագիտության ինստիտուտ, Կալիֆորնիայի համալսարան, Լոս Անջելես, հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի հրատարակչություն, Երևան 2022, էջ 185-200: <https://www.academia.edu/92693353/Ljashen>
27. Avetisyan H., Gnuni A., Mkrtchyan L., Bobokhyan A., Armenian Standing Stones as an Object of Archaeological Study, Systemizing the Past, Y. Grekyan (editor), A. Bobokhyan (editor), Festschrift in Honour of Pavel Avetisyan, Archaeopress Archaeology, 2023, pp. 6-21.
28. Vardanyan B., Mkrtchyan L., Modelling of Bronze and Iron Age monuments at the north-western slopes of the mount Aragats based on the case study of Lernakert, Vardanyan B.,

Systemizing the Past, Y. Grekyan (editor), A. Bobokhyan (editor), Festschrift in Honour of Pavel Avetisyan, Archaeopress Archaeology, 2023, pp. 446-453.

29. Vardanyan B, Saribekyan M., Davtyan R., Mkrtchyan L, and Manukyan S., Preliminary results of excavations of the Early Bronze Age settlement in Lernakert (Armenia), Paradise Lost: The Phenomenon of the Kura-Araxes Tradition along the Fertile Crescent, Collection of Papers Honouring Ruben S. Badalyan on the Occasion of His 65th Birthday, Archaeopress Archaeology, Aramazd, 2023, pp. 472-495.